

Потпредседник Владе Божидар Ђелић: Варају се ако мисле да ће нас уценити да одустанемо од националних интереса због ЕУ. Статус је реалан, а датум преговора не треба очекивати

СРБИЈА није запала у европски ћорсокак. Али ово је један од најтежих момената на нашем европском путу. Део међународне заједнице очигледно је спреман да подржи једностране и насилне акте на северу Косова, и то у моменту када Србија очекује позитивно мишљење Европске комисије. Варају се ако мисле да ће нас на тај начин натерати да одустанемо од наших најважнијих националних интереса. То се неће десити.

Потпредседник Владе задужен за европске интеграције Божидар Ђелић у интервјуу за "Новости" каже да не гледа Европу кроз "ружичасте наочаре". Он критикује понашање дела међународне заједнице, која је у последњим дешавањима на Косову отворено стала на страну Приштине:

- Очигледно је да је мали број утицајних земаља прећутно одлучио, а да то није нигде оверено формалним мандатом, да иде на, како они то виде, пацификацију севера Косова. То може имати веома озбиљне последице. Не може се рећи да је то начин на који очекујемо да Европа функционише, нити партнерство између наше земље и ЕУ. Зато и не треба да чуди што је подршка грађана за улазак у ЕУ тренутно најнижа од 5. октобра. Имамо поново поделу на две Србије по том питању, урушавање тешко постигнутог консензуса. Сада је више од две трећине поборника СНС, ДСС и СРС против уласка у ЕУ. То није добро ни за Србију, ни за регион, ни за Европу.

*** Постајете ли евроскептик због нефер односа ЕУ према Србији?**

- На овој позицији тај луксуз себи не могу да приуштим, а не препоручујем га ни било ком другом, ма колико осећали примену дуплих стандарда за Србију. Водити Србију, а и генерално живети у њој, често је само питање начина на који ћете се суочити са неправдом. Можемо постати деструктивни, самодеструктивни, али то нам се увек вратило као бумеранг. Треба дубоко да удахнемо и сакупимо снагу да у интересу

државе и нације у сваком моменту нађемо најбољи могући пут. Како се ја лично осећам, то је друго, небитно питање. Можда за неке будуће мемоаре.

*** Значи ли то да Србија одустаје од Европе?**

- Решење није, ма колико све ово што се дешава било мучно и неправично, да кажемо неко историјско "не" и изолујемо се. То би само ослабило Србију, а ојачало њене противнике. Морамо да наставимо наш европски пут без икаквих илузија, да се вратимо дијалогу око Косова.

*** Шта Београд уопште може да уради у овој ситуацији?**

- Оваква принципијелна политика Србије није без савезника. Амбасадори многих европских земаља ми кажу да њихове земље не подржавају последње акције на северу Косова. Битно је да се одржи мир, да Србија јасно стави до знања да нас неће испровоцирати за улазак у конфликт, чије би највеће жртве били косовски Срби.

*** У четвртак сте се састали са амбасадорима земаља ЕУ у Србији...**

- Европске амбасадоре сам упознао са огромним напретком који је Србија направила - заокружили смо сарадњу са Хагом, у потпуности испунили Акциони план, урадили смо изузетно много на пољу регионалне сарадње, укључујући и наш константан тон помирења. Ако погледамо објективне критеријуме, заслужили смо статус кандидата за улазак у ЕУ, па и одређивање датума за почетак преговора.

*** Европа је стално поручивала да су Европа и Косово два одвојена колосека. Јесу ли се ствари промениле?**

- Очигледно је да је на пролеће ове године мали број утицајних земаља одлучио да чвршће повеже та два колосека, стално понављајући да се од нас не очекује да

признамо Косово, али вршећи све већи притисак да се, како они то кажу, односи нормализују. Немамо ништа против нормализације, све док она не иде против нашег устава, и док се дешава кроз дијалог и мимо насиља.

*** Да ли је на делу завршни чин интеграције северног дела покрајине под приштинске институције?**

- У последње време се вређа наша интелигенција, када нам се објашњава да ће косовски цариници и полиција на прелазима бити само пасивни посматрачи. Па, ако је тако, зашто се онда уопште размештају? Није у европском духу да се дијалог око тако битне ствари избегава, а никако не стоји то да је договор око печата подразумевао и начин организације прелаза, ко ће се на њима налазити и како ће се делити приходи од царина. У председничком саопштењу СБ УН је то питање једна од шест тачака око којих се морамо договорити.

*** Јесу ли косовски цариници неприхватљиви?**

- Наши преговарачи су изашли са неколико компромисних предлога. Сада је на потезу Брисел.

*** Шта ће ЕК тачно препоручити земљама ЕУ 12. октобра у мишљењу о напретку Србије?**

- Ако се буде држала копенхашких критеријума, нема сумње да ЕК треба да препоручи статус. Ако то не уради, то ће показати да је европски пут изгубио добар део сопственог интегритета.

*** Значи ли то да је у игри и опција да отворено кажу да не заслужујемо кандидатуру?**

- То би био преседан, јер би то показало да се приступ Европи из темеља променио.

*** Али, не искључујете ни ту могућност?**

- Ништа не искључујем под овим околностима. Статус кандидата смо заслужили по свим критеријумима. Сада су на потезу ЕК, па земље чланице.

*** Јесте ли ковертирали оставку у случају да не добијемо статус, као што сте обећали?**

- Став не мењам.

*** А, датум за почетак преговора?**

- Не треба више имати илузија да ће бити одређен датум. Под оваквим околностима, не можемо очекивати ништа друго него једну серију додатних услова да бисмо започели преговоре, попут онога што је добила Црна Гора прошле године. То је неправично, али је тако.

*** Да ли је могуће да ЕК препоручи статус, а да чланице у децембру, због дешавања на Косову, донесу супротну одлуку?**

- То би довело до значајних подела унутар Европе јер велики број земаља мисли да је Србија много урадила и да је најмање одговорна за ово што се дешава на северу Косова.

*** Која је стратегија Владе уколико не добијемо ни статус ни датум?**

- Не рамишљај на бази претпоставки. Заслужили смо статус, мислим да је то реално да се деси и на томе треба радити. Био бих срећан да будемо позитивно изненађени око датума, али то не треба очекивати, због позиција неколико земаља чланица.

*** Да ли се Србија припремила за нови талас кризе?**

- Други и трећи квартал имају лоше показатеље у целом свету. Под тим околностима, наша одговорност је да се, народски речено, обезбедимо. Ми смо то урадили са програмом предострожности са ММФ, који је у четвртак одобрен. Нама новац не треба данас, али за не дај боже имамо милијарду долара за очување стабилности динара. Успешно смо пласирали и еврообвезницу у износу од милијарду долара и тиме осигурали ликвидност буџета до краја 2012.

*** Које су гаранције да тај новац неће отићи у предизборну кампању?**

- То што је буџет за 2012. договорен са ММФ, који никад не одобрава предизборне буџете. Наша коалиција нема намеру да доводи у ризик земљу зарад избора.

*** Да ли је могуће да се раније распишу избори?**

- Неки су лежали у пиџами да се то деси два месеца пре законског рока и нико то није схватио. Ритам демократије са изборима сваке четири године треба да поштује свако и поштоваћемо га и ми ако сутра будемо у опозицији. Избори ће бити на пролеће.

(Вечерње новости)